

**Proti politiki
fondov**

Na tem mestu smo že večkrat nastopili proti politiki fondov, ki se v naši državi vedno bolj uveljavlja. Postalo je kar načelo, da je jedro vsakega zakona ali uredb za pospeševanje te ali one gospodarske panoge ustanovitev posebnih pristojbin, ki se potem stekajo v neki posebni fond. Običajno o upravi takšnega fonda odloča le dotični resorni minister ter je kontrola javnosti o uporabljanju teh fondov čisto izključena. Vsak tak fond je nova utrditev centralizma, hkrati pa pomeni tudi novo obdačenje davkoplačevalcev, ki navadno niti pojma nimajo, kako se bo njih fond uporabil. S temi fondovi se ustanavlja dvojno gospodarstvo v državi, ki je izločeno iz državnega proračuna. Zato se more s fondmi tem uspešneje utrjevati in širiti centralistično gospodarstvo.

Sedaj je nastopil proti politiki fondov tudi »Slovenec«, ki je objavil članek svojega gospodarskega urednika g. D. P. V tem članku ugotavlja g. D. P., da je po rač. zaključku za l. 1936./37. v naši državi že 105 državnih fondov, a da štiri navedene fonde. Po računskem zaključku za l. 1937./38. so imeli ti fondii 876,7 milijona din dohodkov. Vsi ti fondii pa so narasli že na 1.796,9 milijona din. (V resnici pa bodo še znatno večji, ker mnogo teh fondov sploh ni nikjer izkazanih, zlasti velja to za fonde nekaterih drž. ustanov, ki si kar same ustvarjajo velike denarne rezerve.)

G. D. P. dostavlja k tem številkam, da se iz drž. proračuna vsaj v glavnem vidi, kam gre dohodki, pri fondih pa tega pregleda ni. Pri gospodarstvu s fondii vlada ni zato velikanska nepreglednost in bi zato bilo potrebno, da bi se navajali čisto podrobno vsi izdatki fondov. Značilno je, da zahteva g. D. P., da fondii ne smejo biti sredstvo ne za osebne in ne za politične svrhe, temveč samo svrham, zaradi katerih so bili ustanovljeni. Da bi se novi državni proračun temeljito reformiral, je bilo sedaj zaradi kratkega časa, ki je še ostal do 1. aprila, nemogoče. Ta reforma pa se mora prihodnjico izvršiti in hkratu pa tudi reforma uprave fondov.

Mnenja smo, da bi večina teh fondov sploh morala v bodoče izginiti. Vsi ti fondii postajajo sami sebi namen in zaradi njih, ne pa zaradi stvari, ki se naj bi iz teh fondov pospeševale, se ustanovljajo ti fondii. Zato je nujno njih uprava birokratična, odmaknjena od življenja in njegovih potreb. Redoma zato koristi fondov niso v nobenem skladu s prispevki, ki se plačujejo v te fonde. Kako visoke prispevke n. pr. plačujejo naši izvozniki v fonde za pospeševanje zunanje trgovine. In efekt: naša zunanja trgovina nazaduje.

Če človek pregleduje učinek vseh teh fondov, bi skoraj prišel do zaključka, da se ti fondii ustanovljajo samo zato, da se morejo centralistične težnje v državni upravi čim bolj uveljavljati. Kar ni mogoče izvesti s pomočjo rednega proračuna, se prav z lahkoto izvede s centralističnim in nekontroliranim fondom. Tu je menda vzrok njih vedno večje razširjenosti.

Spriznati bi se zato mogli s politiko fondov le, če bi bilo dano

jamstvo, da bo vsak teh fondov pod kontrolo onih, ki morajo v ta fond plačevati. V tem primeru bi mogli biti edino prepričani, da se bo vsak fond v resnici dobro uporabljal za namene, zaradi katerih je bil ustanovljen. Če pa te kontrole ni, potem tudi fondii nimajo pravice do obstoja.

S politiko fondov se mora nehati, ker pomenijo fondii preveliko novo obremenitev davkoplačevalcev, ne da bi res kaj pripomogli k dvigu našega gospodar-

stva. Naj se raje prepusti več besede samoupravnim telesom, ki bodo pač mnogo bolj pospeševale razvoj vseh gospodarskih panog, kakor pa se to danes dosega z dragimi in nepriporočljivimi fondii.

bilo treba le okoli 15 milijonov din na leto, če bi se začela izvrševati ta služba že l. 1930., kakor je zahteval finančni zakon. Danes bo v ta namen potrebnih že 22 milijonov din, toda edino po krivdi onih, ki niso izvršili to, kar jim je zakon nalagal. Ali bodo ti poklicani na odgovornost?

**Vprašanje predvojnih rent
se mora rešiti****Spomenica denarnih zavodov poslancem
in senatorjem**

Organizacije vseh denarnih zavodov Slovenije, Hrvaške, Dalmacije in Vojvodine, ki imajo svoj sedež v Ljubljani, Zagrebu, Splitu in Novem Sadu ter trgovinska zbornica v Zagrebu, Zbornica za TOI v Ljubljani in obe slovenski združeni zvezi so izdali na vse poslance in senatorje kratko, a krepko utemeljeno spomenico, da se čimprej reši vprašanje amortizacije in obrestovanja predvojnih avstro-ogrskih državnih in deželnih posojil.

V to je naša država po mirovni pogodbi tudi zavezana. Naša država je namreč po vojni prevzela velik del javne imovine na njenem ozemlju od bivše Avstro-Ogrske (železnice, drž. poslopja, ceste, drž. podjetja in druge koristne naprave) ter zato tudi doložena obe mirovni pogodbi (saintgermanska in trianonska z Ogrsko), da mora naša država prevzeti tudi del njenih predvojnih dolgov.

Brezpogojno po mora naša država prevzeti (po čl. 203.—205. saintgermanske ter čl. 186.—188. trianonske pogodbe) nezavarovane obveznice, nahajajoče se v posesti jugoslovanskih lastnikov. Prevzeti mora tudi obveznice, ki so bile zavarovane s posebnimi zastavami, zlasti železnicami, n. pr. železnico Ljubljana—Kamnik in Velenje—Spodnji Dravograd.

Najkasneje v 3 mesecih po uveljavitvi mirovni pogodbi (za saintgermansko 16. IX. 1920. in za trianonsko 26. X. 1922.) bi morale države naslednice žigosati in odzvati svojim državljanom obveznice teh posojil. Ti so postali s tem upniki države-naslednice.

Naša država je te obveznice v svojo plačilno in obrestno obveznost tudi prevzela. Če so se stare obveznice glasile na zlate krone, se morajo nove obveznice, izdane v zameno za prevzete, glasiti na zlate funte ali zlate dolarje, one pa, ki so se glasile na krone zamenjati za obveznice, ki se glase na dinarje.

Določbe mirovni pogodbi so torej jasne, da niso mogle biti bolj jasne in dolžnost naše države je bila, da izplača lastnikom teh obveznic, kar jim je bila dolžna! Vse druge države so to tudi že storile in le Jugoslavija ni tega storila. Da to tudi ni bilo v korist njenemu kreditu, se razume samo po sebi. Kdo naj vendar zaupa denar listemu, ki ne izpolnjuje svojih najbolj evidentnih dolžnosti.

Lastniki teh obveznic so seveda ponovno zahtevali, da se jim izplačajo njih obveznice, a nalezli so vedno na gluha ušesa. Zbornica za TOI je nato l. 1930. podzvela večjo akcijo za rešitev tega vprašanja in tudi doseгла, da je finančno ministrstvo (oddelek za drž. dolgove in kredite) priznalo s posebnim pismom upravičenost teh zahtev in priznalo tudi to, da je

v interesu kredita države, če se te zahteve izvedejo. Izjavilo je tudi, da je pripravljeno delati na to, da se to vprašanje čimprej reši.

V resnici se je tudi poverila našemu delegatu pri reparacijski komisiji dr. Ploju naloga, da izdela načrt za rešitev tega vprašanja. Dr. Ploj je ta načrt tudi izdelal in predlagal, da prejmejo lastniki predvojnih obveznic (državnih in deželnih posojil) za 100 kron nom. glavnice 40 din, k temu še 4 % obresti od l. 1919., oz. za deželna posojila od l. 1924. dalje. Ključ za zamenjavo je bil torej za državo mnogo bolj ugoden, kakor pa je določala mirovna pogodba.

A še te znižane zneske ne bi bilo treba državi plačati v gotovini naenkrat, temveč bi jih izplačala z novimi obveznicami, ki bi se obrestovale po 4 % in amortizirale v 40 letih.

Kmalu nato je izšla tudi v finančnem zakonu za l. 1930./31. določba (pod partijo 58, pozicijo 26), da se dovoli kredit 15,2 milijona din za obveznice, s katerimi se bodo zamenjale obveznice javnih posojil bivše Avstro-Ogrske ter deželnih posojil, ki so bile na našem ozemlju.

Proračun za l. 1931./32. je pa predvideval v ta namen zopet 15.125.000 din.

Toda kljub tem jasnim določbam zakona pa še niso prejeli lastniki starih obveznic niti novih obveznic, niti obresti, niti se niso obveznice izrežale za amortizacijo. Zopet enkrat se je zakon na brezobziren način pogazil.

In komu na škodo?

1. Med imetniki teh obveznic so bili zasebniki, ki so imeli v teh obveznicah vse premoženje. Na stara lela so padli na breme javnih korporacij. Mladotniki so izgubili denar, umobolni in vsi, ki niso mogli svobodno razpolagati s svojim premoženjem.

2. Občine, ki so izgubile fonde in ustanove.

3. Školije in cerkveni uradi.

4. Najrazličnejše naše dobrodelne ustanove, skladi, bolnišnice in stipendije.

5. Banske uprave kot naslednice dežel.

6. Javne korporacije in socialni uradi.

7. Denarni zavodi vseh vrst. Mnogi zaradi teh izgub še danes niso aktivni. Mnogi so morali pobirati od dolžnikov čezmerne obresti, da so krili te izgube.

Posebno drastičen pa je primer slovenskih hranilnic, ki so kupile na priporočilo jugoslovanskega finančnega ministra za 56 milijonov kron teh obveznic in s tem obvarovale Jugoslavijo, da ji ni bilo treba plačati teh obveznic v zlatu (vsaj v višini 27 % v zlatu). Prihranile so torej državi več milijonske zneske. — Zahvala za to pa

je bila, da niso dobile za svojo pomoč niti pare.

Jasno je, da so javne korporacije že večkrat zahtevale izplačilo teh obveznic in ureditev vsega vprašanja. Toda pri nas je že tako, da se za vse najde denar, tudi za najbolj nepotrebne luksuzne izdatke, ne najde pa se denar, kadar gre za stvari, ki se tičejo le prečinskih krajev. In vendar že seznam oškodovancev zaradi neplačila teh obveznic dokazuje, da bi bila tudi socialna dolžnost države, da se te obveznice plačajo.

In v resnici bi se mogle tudi plačati. Kajti za službo posojil bi

Neuspeh tvorniške prodajalnice na Jesenicah**Kaj pravi o niem glasilu delavcev**

Vsi apeli trgovstva na vodstvo KID, da ne bi postavila na Jesenicah svoje tvorniške prodajalnice, so bili zaman. KID se ni hotela zadovoljiti s svojimi nalogami industrijskega velepodjetja, temveč je smatrala za potrebno, da poseže še v delokrog naših malih podeželskih trgovcev.

In kakšen je efekt te njene konkurence domačim trgovcem? O tem zgovorno pričča »Naš kovinar« z dne 5. marca, ki piše v članku »Kako je z draginjo pri nas« naslednje:

»KID je prve dni februarja odprla svojo že dolgo napovedano »Kašto«. Cene je postavila v marsičem zelo nizke, posebno manjšim predmetom, ki jih prodaja skoraj po lastnih cenah. S tem svojim korakom je hotela pritisniti na trgovce in obrtnike. Trgovci so hočeš nočeš morali slediti »Kašti« in znižati cene, če so hoteli obdržati svoje odjemalce.

Iz vsega konkurenčnega procesa, ki se je razvil in se še razvija med »Kašto« in trgovci, je vidno samo to, da so trgovci in zadrage odpravili tistih 4—5 %, ki so jih nudili svojim odjemalcem na koncu vsakega leta. Povedano bodi mimogrede, da je veliko takih odjemalcev, ki so med letom pozabljali na te odstotke, ki jih dobijo povrnjene, ob koncu leta so pa radi in hitro izračunali, koliko bodo dobili povrnjenega, kar je seveda vsem prav dobro došlo.

Iz konkurenčnih cen »Kašte« se da vendarle slutiti, da se je tudi KID pri »Kašti« precej uračunala, posebno kar se tiče velikih režijskih, katero baje namerava natovoriti na ramena svojega delavstva. Vsaj cene nekaterim boljšim predmetom tolmačijo tako hotenje. Brez dvoma, da bo tedaj »Kašta« lahko prodajala po lastni ceni. Obrtni zakon celo točno pove, da so industrijska podjetja, če že otvorijo za svoje delavstvo nabavjalnice ži-

vil, dolžna prodajati po lastnih nabavnih cenah.

Ce bo KID s svojo »Kašto« v tem oziru res začela izvajati določila iz obrtnega zakona, bo to delavstvu gotovo v veliko korist, saj ima »Kašta« razen drugih ugodnosti tudi to ugodnost, da enako kot delavski konsumi ne plačuje pridobinskega in poslovnega davka in taks.

Kaj se pa KID s »Kašto« ni posrečilo? Cene na debelo niso niti za 1 % popustile, kar je zelo slabo znamenje.

Prav bi bilo in tudi potrebno, da bi KID kot veliko, finančno močno industrijsko podjetje vplivalo na znižanje cen predmetov pri veletrgovcih in tovarnah. S tem korakom bi bilo resnično pomagano vsemu življu radovljiškega okraja. Nasprotno se pa bodo težave le odložile.

Res, nihče ne sme in ne more biti proti znižanju cen, toda res je tudi, da delavstvo le ne sme preveč zaupati akciji, ki se še ni izkazala v svojem končnem učinkovanju. KID, oziroma »Kašta« najbrže ne bo tisti napovedani regulator cen, kakor je to obljubila svojemu delavstvu, kvečjemu regulator naših mezd na nižje, če bo stremljenje podjetja šlo po v zadnjih letih vpeljani poti.

Pri tem moramo opozoriti tudi merodajna oblastva, da je nujno potrebno, da tudi trgovcem znižajo davke, tako da bi tudi oni mogli biti življenjsko sposobni v tej konkurenčni borbi. A veletrgovcem bi se moralo naložiti obvezo, da bodo tudi oni prodajali po znižanih cenah.

Naše geslo je: primeren zaslužek, primerne cene in temu ustrezajoči davki!

Kakor se vidi iz tega članka, ni delavstvo nad novo prodajalnico KID nič kaj navdušeno. Da tudi niso trgovci, se razume samo po sebi.

Zato bi res radi vedeli, kdo je sploh navdušen nad to prodajalnico? Ali morda le tisti, ki skrbe, da ni režija premajhna?

Sicer pa: Ali je res bilo treba KID, da je odprla to nepopularno prodajalnico? Saj more delavstvu pomagati na bolj hiter in mnogo bolj učinkovit način! Zakaj se tega ne poslužiti?

† **Trg. potnik Fran Verbič**

Nenadoma je umrl v Ljubljani trg. potnik tvrdke I. C. Mayer Fran Verbič. Številne njegove prijatelje in znanca je vest o njegovi smrti pač živo pretresla, saj še ni dolgo, ko so uživali njegov vedno živi humor in pozabljali v njegovi prijetni družbi na skrbi življenja.

Pok. Franc Verbič je bil rojen 4. februarja 1888. v Mengšu. Zgodaj se je posvetil trgovskemu poklicu ter vstopil 15. I. 1910. kot trgovski pomočnik v veletvrdko I. C. Mayer ter ostal pri tej tvrdki do konca svojih dni. Med vojno je sicer moral prekiniti službo pri tvrdki, takoj po končani vojni pa je bil zopet nameščenec tvrdke. V tem, da je bil skoraj vse življenje le pri eni tvrdki, je pač najboljši dokaz njegove strokovne sposobnosti, zaradi katere ga je tudi tvrdka visoko cenila. Na drugi strani pa je tudi za tvrdko I. C. Mayer častno, da je njen personal tako zadovoljen, da z veseljem ostaja pri njej.

Fran Verbič je začel 1. 1915. potovati za tvrdko in je še letos v februarju zadnjič potoval za tvrdko. Potoval je predvsem po Štajerskem ter si tu pridobil številne znanca in prijatelje, saj je bil povsod znan po svoji družabnosti, po svojem humorju in svojem veselem značaju. V prostih urah se je zlasti posvečal lovu ter bil tudi znan kot dober lovec. Vsi, ki so poznali rajnkega Frana Verbiča, bodo težko pogrešali njegovo družbo in ga ohranili v najlepšem spominu.

Pokojnik zapušča štiri otroke, ki pa so razen ene hčere, katera je tudi že maturantka, vsi preskrbljeni.

Lep spomin pok. Franu Verbiču, žalujočim pa naše sožalje!

Stanje naših kliringov

Proti Italiji smo še pasivni za 10 milijonov din.

Značilno za naše razmere je, kako so prejšnji teden vsi jugoslovanski listi po vrsti objavili napačno stanje našega kliringnega salda proti Italiji. V oficialnem obvestilu je bil namreč ta saldo zabeležen napačno in ta napaka je naravno prišla potem v vse liste. Na naša oficialna sporočila se pač nikdar ni dosti zanesti. Tudi v tem je eden onih žalostnih vzrokov, da se razmere nikakor ne zboljšajo. Ker smo postali sedaj v kliringu proti Italiji pasivni, je upanje, da bo naš izvoz v Italijo oživel. Dejansko se je to tudi že zgodilo. Sicer so v naših kliringih nastale naslednje spremembe (vse številke v milijonih dotične valute):

Aktivni kliringi:		
Bolgarska din	1,76	1,63
Nemčija RM	20,34	21,32
Poljska din	1,70	2,55
Turčija din	17,57	17,53
Španija pezeta	2,93	2,93
Pasivni kliringi:		
Italija din	10,86	9,91
Belgija belg	2,24	2,25
Bolgarska (tur.) din	0,29	0,29
Madžarska din	6,67	10,37
Romunija din	1,90	1,66
Češko-Slovaška Kč	98,34	99,12
Švica šv. fr.	2,40	2,68

Dohodki mariborske carinarnice

so v februarju znašali 7,963.975 dinarjev, in sicer pri uvozu 7 milijonov 943.515 din in pri izvozu 20.460 dinarjev. Depozitov je bilo za 1.922.718 dinarjev.

Nove mestne takse v Ptuj

Mestni svet ptujski je imel te dni sejo, na kateri je podrobno razpravljalo o proračunu za finančno leto 1939./40. in ga tudi sprejel. Izdatki so proračunani na 3.224.430 dinarjev, ki so s predvidenimi dohodki popolnoma kriti. Primanjkljaj v rednih dohodkih se krije s 50 % doklado na neposredne davke, ki bo predvidoma vrgla 508.590 din. Mestni svet je tudi sklenil najeti dvoje posojil, in sicer 600.000 din za zgradbo novega otroškega vrta, v dosedanje poslopje pa bi prišla hiralnica in javna kuhinja, ter 200.000 din za nov kotel v mestnem kopališču.

Nove datjave se niso uvedle, pač pa so se dosedanje nekoliko spremenile; deloma so se znižale, deloma pa zvišale. Ker gre za važne zadeve gospodarstva, si bomo v naslednjem te spremembe taks nekoliko ogledali.

Občinska trošarina na vino je določena na 1'25 din od litra in se v tej višini dejansko tudi sedaj pobira že od septembra meseca 1938. V tekočem proračunu je bila sicer predvidena trošarina na vino din 1'50 od litra, vendar pa se je tekom proračunskega leta z veljavnostjo od 1. IX. 1938. znižala na din 1'25, ker se je donos te trošarine tekom leta 1938. tako povečal, da je bilo znižanje omogočeno. Združenje gostilniških podjetij je sicer tudi letos vložilo prošnjo, da se zniža trošarina na vino na din 1'— od litra, te prošnje pa mestni svet ni mogel upoštevati, češ da so se potrebščine mesta povečale in da kažejo skoraj vsi ostali v proračunu predvideni dohodki občine tendenco padanja. Vendar se vinski mošt oprosti občinske trošarine, kot je tudi oproščen banovinske trošarine, ko bi se tekom proračunskega leta izkazalo, da bo finančno ravnovesje kljub temu podano. Obenem je mestni svet sklenil, da se osnutek proračuna za leto 1940./41. izdela na bazi kalkulacije po din 1'— trošarine od litra vina.

Trošarina na šumeča vina, pivo, špirit in žganje, rum in likerje ostane nespremenjena ter se le v toliko spremeni, da znaša trošarina od litra pelinkovca 2'50 dinarja.

Trošarina na živino in meso ostane povsem nespremenjena.

Občinske takse ostanejo v glavnem iste kot v tekočem letu. Zvišala se le taksa za vsak razglas od 5'— na 10'— din. Taksa za stavbeno dovoljenje, ki je sedaj znašala 50'— do 100'— din, bi znašala v bodoče 1/2 % gradbene vrednosti. Ta sprememba je na mestu, ker se v okolici večkrat građe male hišice v vrednosti 5.000'— do 10.000'— din ter je bila dosedanja taksa po 100 din previsoka. V drugem oziru pa je po mnenju mestnih očetov spet umestno, ako se taksa zviša pri zgradbah večje vrednosti.

Za ogled mrliča je znašala doslej občinska taksa din 5'— ne glede na premoženjske prilike. Po proračunu ostane taksa din 5'— za pogrebe brez razreda in za pogrebe 3. razreda. Pri pogrebih 2. razreda pa se zviša taksa na 50 din, pri pogrebih 1. razreda na 75 din in pri gala pogrebih na 100 din.

Dosedanja taksa na pse je znašala 50 din. Ta taksa ostane odslej za lovske pse nespremenjena, za luksuzne pse pa se zviša na 100'— din.

Za domače plesne prireditve, kjer se ne pobira vstopnina, se je določila taksa na 20 din, medtem ko ostane za ostale plesne prireditve dosedanja taksa v znesku 100'— din.

V proračunu predvideni donos taks se je kljub povišanju nekaterih postavk znižal za 10.000 din, ker je donos taks na pse prenesen v proračun veterinarskega sklada. **Odkupnina za ljudsko delo** je predvidena v istem obsegu kot v

tekočem proračunskem letu, ter je le donos zvišan za 2.500 din po fiktivnem donosu v letošnjem letu. **Pristojbine za javne tehtnice** so se deloma spremenile že z novim letom, in sicer v tem smislu, da so se pristojbine za manjše teže znižale, za večje teže pa povečale. V bistvu je celotni efekt ostal nespremenjen ter je v proračunu predvideni večji donos pripisati okoliščini, da se je v tekočem letu promet na javnih tehtnicah zelo povečal.

Efekt uvoznine je predviden za 20.000 din manj kot v tekočem letu, ker ima uvoznina v splošnem tendenco padanja. V splošnem pa ostane višina uvoznine za posamezne vrste blaga nespremenjena ter so se sklenile le naslednje spremembe:

Uvoznina na usnje se zniža od 3 % na 1 % z ozirom na prošnjo trgovcev z usnjem. Besedilo tarife za uvoznino se ima pri čevljih in pri usnju popraviti v tem smislu, da se uvoznina ne računa od prodajne, temveč od fakturane cene.

V smislu prošnje Združenja mižarjev se ima za novo pohištvo pri kosovnih pošiljkah računati od kg pa 1'50 din, pri vagonških pošiljkah pa po 500'— din od vagona.

Prošnja tvrdke Bafa za znižanje uvoznine, kakor tudi vse ostale prošnje za znižanje oziroma črtanje uvoznine, so se odklonile, ker

sicer bi ne bilo mogoče vzdrževati proračunskega ravnovesja. Ugodilo pa se je prošnji tvrdke Bafa, da se ji tudi za prihodnje proračunske leto dovoli pavšaliranje uvoznine v dosedanjem iznosu.

Višina najemnine vinarja je ostala nespremenjena, pač pa je mestni svet sprejel novo besedilo pravilnika o pobiranju najemnine vinarja, da se odpravi nekatere nejasnosti pri odmeri.

Lastniki osebnih avtomobilov so predložili obširno spomenico, naj se zniža ali sploh ukine občinska taksa na vozila. Vlogo so utemeljili s tem, da avto dandanes ni več luksus, temveč potrebno prevozno sredstvo za izvrševanje poklica. Ker so nekateri sloji že sedaj oproščeni te takse (zdravniki in živnozdravniki), naj bi se iz navedenega razloga taksa na avtomobile sploh ukinila. Mestni svet ni upošteval te prošnje, češ da bi bilo sicer finančno ravnovesje proračuna ogroženo. Sklenil pa je, da znaša taksa na osebne avtomobile do 35 ks po 400 din letno in od 35 Ks dalje po 800 dinarjev ter da se ukine dosedanja oprostitve takse pri osebnih avtomobilih zdravnikov in živnozdravnikov. Na ta način je bilo omogočeno, da se je taksa na osebne avtomobile znižala ter da je v proračunu predvideni donos ostal nespremenjen.

Zahteve Zveze slovenskih obrtnikov

>Slovenski obrtnik< poroča o zadnji širši seji Zveze slovenskih obrtnikov ter posnemamo iz njegovega poročila naslednje:

Seja je najprej razpravljala o letošnji jesenski obrtni razstavi, ki jo priredi Zavod PO na velesejmu. Predvsem naj pri razstavi sodelujejo obrtniki sami, ker da je udeležba na berlinski razstavi dokazala, da so bili stroški tako ogromni predvsem zaradi premajhnega vpliva obrtnikov na organizacijo udeležbe.

Seja priporoča, da obrtna združenja ustanove svoje prodajne in nabavljalne zadruge. Daljša debata se je razvila zaradi strokovnega šolstva, ki nikakor ne zadovoljuje. Pregledati treba ves učni material in dati šolam moderna učila. Zelo zanimiva je bila debata

zaradi avtonomije obrtnega odseka v Zbornici za TOI. Sklenjeno je bilo, da se mora najkasneje do prve plenarne seje zbornice doseči popolna avtonomija obrtnega odseka. Če se to do prve plenarne seje ne doseže, potem se >naj preide k odločni zahtevi po samostojni obrtni zbornici.<

>Slovenski obrtnik< objavlja nadalje pismo, ki sta ga podpisale dve tretjini obrtniških svetnikov, na predsednika odseka g. Ogrina. V pismu zahtevajo, da morajo dobiti najkasneje osem dni pred prvo plenarno sejo zbornice podrobno izdelan načrt za avtonomijo obrtnega odseka. Če se to ne bi zgodilo, bodo odstopili in si pridružejo pravico, da začno v Zbornici in na odločujočih mestih akcijo za ustanovitev samostojne obrtniške zbornice.

Rezultat volitev v beograjsko zbornico

Za večino odsekov trgovinske zbornice v Beogradu je bil dosežen sporazum ter so volitve odpadle. Za odsek uvozne in notranje trgovine pa ni bil dosežen sporazum in sta bili vloženi dve listi. Kakor ugotavlja sedaj glavni volivni odbor je bil rezultat volitev naslednji: lista Aleksandra I. Jovanovića je dobila 1061 glasov, lista Nedeljka K. Savića pa 912 glasov. Vsaka lista je dobila po štiri zborniške svetnike.

Obrtniška zbornica v Zagrebu

se je konstituirala. Pri nadomestnih volitvah v zagrebško obrtniško zbornico v februarju je zmagovala lista predsednika zbornice, zaslužnega hrvatskega obrtniškega voditelja Milana Ramuščaka.

Dne 27. februarja se je nova zbornica konstituirala ter je bil z 31 (od 36) glasovi izvoljen za predsednika zopet Milan Ramuščak, za podpredsednika pa Ivo Milošević in Dragotin Delač.

Nato so bili izvoljeni tudi vsi odseki in odbori zbornice.

S seje je bila poslana prisrčna brzojavko predsedniku dr. Mačku, kateremu zagotavljajo zborniški svetniki svojo brezpogojno vdanost.

Politične vesti

Romunski zun. minister Gafenco je bil v Varšavi zelo prisrčno sprejet. Vsi poljski listi brez izjeme poudarjajo velik pomen tega obiska. Poljska in Romunija sta na straži evropskega miru med Baltičkim in Črnim morjem ter železen jez med zahodom in vzhodom. Obe državi pa sta tudi daleč od vseh ideoloških front in blokov. Poljski listi tudi pišejo, da bo Poljska posredovala med Madžarsko in Romunijo.

Zun. minister Bonnet je imel v zun. političnem odboru parlamenta velik govor o zun. političnem položaju. Priznanje Španije bo Franciji v korist. Bliža se konec španske državljanske vojne, ker je tudi naslednik gen. Miaje gen. Cassado izjavil, da je nadaljnja vojna nesmiselna. Gen. Franco ima iskreno željo, da bi Italijani čim prej zapustili Španijo. Na vojaški paradi v Barceloni je dejal, da naj bi bil defile italijanskih čet tudi poslovična parada italijanske vojske v Španiji. O tem je gen. Gambera obvestil Mussolini. Odnosaji z Italijo so se poslabšali, kar dokazujejo novi transporti vojaštva v Libijo. Francija je ukrenila vse potrebno za obrambo svoje kolonialne posesti. Bonnet je izjavil, da Francija ne bo šla na nobeno konferenco, na kateri naj bi se govorilo o kakšnem odstopu francoskega ozemlja Italiji. Francija se sploh ne bo pogajala z Italijo, če bi ta zahtevala več, kakor je bilo dogovorjeno s sporazumom l. 1935. **Predsednik Roosevelt je imel ob**

150letnici ameriškega kongresa velik govor, v katerem je zlasti naglašal velike prednosti, ki jih daje ameriškim državljanom demokratična oblika vladavine in kakršnih ljudi v nedemokratskih državah ne uživajo. Demokracija nikakor ni zastarela, ker bi se sicer morali vrniti na sisteme, ki so bili pred 2000 leti in ki niso bili le tiranski, temveč tudi nestalni. Roosevelt je pri tem spominjal na poroto in na pravo v demokratičnih državah, ko je čisto nedopustno, da bi se jemala zasebna lastnina. Ameriški državljanji so varni pred neodgovornimi preiskavami, imajo neomejeno pravico svobode govora in tiska, imajo zajamčeno svobodo veroizpovedi in svobodnih volitev, pri katerih glasujejo svobodni moški in ženske. Rooseveltov govor je bil sprejet od predsednika odobravanjem in vsi ameriški listi so ga objavili v celoti ter v svojih komentarjih naglasili, da postaja predsednik Roosevelt spričo svoje svobodnemiselnosti vedno bolj junak demokratičnega ameriškega naroda, ki bo znal braniti svojo svobodo in svobodo drugih narodov.

Angleški ministrski predsednik Chamberlain je prišel v sovjetsko poslaništvo na večerjo, ki jo je njemu na čast priredil sovjetski veleposlanik Majski. Prvič se je zgodilo, da je angleški min. predsednik prestopil prag sovjetskega poslaništva. To je naravno vzbudilo največjo senzacijo po vsem Londonu. Večerje so se udeležili tudi skoraj vsi člani britanske vlade ter veliko število angleških politikov in vojaških dostojanstvenikov.

O kolonialnem vprašanju, ki sta se ga znova dotaknila prof. Clano in min. Beck v svojih razgovorih, piše londonski list »Times« in pravi: Francija in Anglija ne nasprotujeta temu, da se reši vprašanje razdelitve surovin, nikakor pa ne bosta dopustile, da se ogroža njuna kolonialna posest.

Italijanska vlada je vpoklicala dva letnika vojske. Z uradne strani se odločno demantirajo vesti, da je Italija vpoklicala pet ali šest letnikov. Vpoklicani so bili le rekruti, ki bi letos itak morali pod orožje. V tem vpoklicu ni prav nič nenavadnega.

»Dan nemškega zračnega orožja« se je v Nemčiji slovesno praznoval in pri tej priliki je imel maršal Göring velik govor, v katerem je med drugim dejal: Sanje so izpolnjene. Velika Nemčija z 80 milijoni prebivalcev je ustvarjena. Nemški narod je eden najodločnejših narodov, ki je kdaj koli živel na zemlji. Čeprav je bil v svetovni vojni premagan, vendar pa ni bil premagan z orožjem. Vedno sem bil prepričan, da smo z oroženo silo nepremagljivi. Skrbeli bomo za to, da bo iz teh 80 milijonov nastalo 100 milijonov. V onih septembrskih dneh je dosegla Nemčija to, kar je hotela samo zato, ker je svet vedel, da smo bili pripravljeni. Eno samo povelje in pekeli bi nastal za sovražnike. Mir je bil ohranjen samo zato, ker je vladala v Nemčiji železna volja, za to voljo pa so bila letala, divizije in bojne ladje. Strah pred našim nepremagljivim zračnim orožjem je preprečil vojno. Nemčija ima danes najmočnejše zračno orožje in to prednost moramo ohraniti. Delati moramo letala tako številna in tako dobra, da jim ni para na svetu. Kot največji narod v Evropi imamo tudi pravico na največje zračno brodogradje in tu ne moremo popustiti. Priznavamo Angliji pravico, da ima največje pomorske brodogradje, toda primat v zračnem brodogradju gre nam.

Generalni maršal Göring je s soprogo odpotoval v Italijo na krajši dopust. Obiskal pa bo tudi maršala Balba v Libiji. Njegov obisk pa nima političnega značaja, temveč bo samo vrnil svoječasn obisk Balba v Berlinu.

Republikanska vlada je menda le sklenila, da se bo še nadalje borila proti gen. Francu. Vrhovno poveljstvo je prevzel predsednik vlade Negrin, gen. Miaja pa je odstavljene. Razglašena je mobilizacija vseh moških od 18. do 45. leta. — Gen. Franco pa je zbral velikanke sile za napad na Madrid. Nacionalisti so prepričani o svoji skorajšnji zmagi.

Socialistični senator Soudan ni mogel sestaviti belgijske vlade in je zato vrnil mandat za sestavo vlade. Kralj je nato ponudil mandat za sestavo vlade bruselskemu županu Maxu, ki pa je mandat odklonil. Nato je kralj zopet poveril mandat za sestavo vlade katoliškemu poslancu Pierlotu in ga pooblastil, da tudi razpusti parlament in razpiše nove volitve.

Gen. Gayda, voditelj čl. fašistov, je bil sprejet od predsednika republike dr. Hache. Sodiho, da bo gen. Gayda popolnoma rehabilitiran.

Opozarjamo na današnji oglas Prometne banke d. d. v Ljubljani ter jo toplo priporočamo vsem cenjenim naročnikom.

Denarstvo

Ljubljanska kreditna banka

Dne 2. t. m. se je vršila plenarna seja upravnega sveta Ljubljanske kreditne banke, na kateri je bil za predsednika zavoda soglasno izvoljen dosednji njegov prvi podpredsednik, g. Ivan Jeričin, veletrgovec in predsednik Zbornice za TOI v Ljubljani. Za prvega podpredsednika zavoda je bil soglasno izvoljen g. Leo Souvan, veletrgovec v Ljubljani, drugi podpredsednik pa je g. dr. Ernest Rekar, industrialec na Jesenicah. Istočasno je bil kooptiran v upravni svet zavoda dosednji predsednik njegovega nadzorstva, g. dr. Ivan Bolé, predsednik Jugoslovanske zavarovalne banke »Slavije« v Ljubljani, ki je bil izvoljen obenem v eksekutivo banke, z g. inž. Tomom Knezom, podpredsednikom Kmetijske posojilnice ljubljanske okolice v Ljubljani.

Na isti seji je podal bilančno poročilo za l. 1938. glavni ravnatelj zavoda, g. Hanuš Krofta. Iz njegovih izvajanj sledi, da je banka v minulem letu vsestransko napredovala. Gotovina in takoj razpoložljiva sredstva so narasla od 42 milijonov na 53 milijonov din in se je likvidnost novih naložb znatno dvignila. Povečala se je bilančna vsota od 325 milij. na 347 milij. din, debitorji od 189 milij. din na 192 milij. din, vloge od 236 milij. na 290 milij. din. Med temi so nove vloge, ki so narasle od 103 milij. na 150 milij. din, ali za 45 %, kar je dokaz ranostčega zaupanja v ta naš domači zavod. Surovi dobiček se je povečal od 4.360.000 na 4.920.000 dinarjev in je po izvršenih odpisih izkazani čisti dobiček po din 2.165.000 za din 96.000 večji kot v l. 1937.

Uprava banke bo na obnem zboru, ki se bo vršil 1. aprila t. l., predlagala izplačilo 4 % dividende na prioriteten delnic, dotalijo 1 milijon din pokojninske mu skladu nameščencev in din 500.000 fondu za tečajne razlike, poleg dotalije rednemu rezervnemu fondu po din 216.000.—.

Tečaji rastejo še nadalje

Ves pretekli teden so bili tečaji drž. vrednostnih papirjev v dvigu, le v četrtek je bila trenutna reakcija, ki pa se je v petek že nehala. Povpraševanje po papirjih je večje ko pa ponudba in ostaja vedno nekaj povpraševanj nepokritih. Očividno je že začela delovati uredba o nalaganju poslovnih rezerv. Drugo vprašanje je seveda, če je tudi res razveseljivo, da se na ta način dvigajo tečaji, kajti takšen dvig je vendarle precej umeten. Dvig tečajev kaže naslednja tabela:

	24. II.	3. III.
25% vojna škoda	475.—	477.—
7% investicijsko	101.—	102'50
4% agrarne	61.—	62'50
6% begluške	91.—	91'50
6% dalmatinske	90'50	91'25
7% Blair	94'50	96.—
8% Blair	101.—	102.—
7% Seligman	100.—	101.—
7% stabilizacijsko	99'50	99'50

Najbolj rentabilen je še vedno Blair ter se obrestuje 7 % po 7'29 %, 8 % pa po 7'84 %.

Delnice Narodne banke so se znova dvignile ter dosegle tečaj 8000.— din za delnico, kasneje pa padle na 7920.— din.

Na deviznem trgu ni bilo nobenih sprememb, le grški boni so nazadovale od 35 na 34'75 din.

Stanje Narodne banke

Izkaž Narodne banke z dne 28. februarja navaja naslednje spremembe (vse številke v milijonih dinarjev):

Kovinska podloga se je povečala za 0,19 na 1.913,34.

Devize izven podloge so se zopet zmanjšale in so padle za 5,1 na 437,9.

Obtok kovanega denarja se je zvišal ter je vsota kovanega denarja v banki padla za 6,9 na 333,2.

Posojila stalno nazadujejo. Po zadnjem izkazu so se menična posojila zmanjšala za 11 na 1.613,9, lombardna pa za 0,5 na 37,4, da so se skupno posojila znižala za 11,37 na 1.650,3.

Vrednosti rezervnega fonda so se zvišale za 2 na 236,7.

Razna aktiva so se zmanjšala za 6,47 na 2.019,7.

Obtok bankovcev se je zaradi ultima povečal za 153,87 na 6.539,6.

Obveze na pokaz so iz istega vzroka padle za 178,7 na 2.061,9.

Razna pasiva so se zmanjšala za 12,7 na 222,8.

Skupno kritje se je zvišalo od 28,49 na 28,58 %, samo zlato pa od 28,33 % na 28,42 %.

Obrestna mera je ostala še nadalje nespremenjena.

Občni zbor Zanatske banke bo 19. marca. Čisti dobiček banke se je lani zvišal od 2'57 na 3'23 milijona din. Zato se bo dividenda zvišala od 4 na 5 %. (Banka pa je izplačala že 7 % dividendo l. 1930.) Država je zopet vplačala na račun svojega dela glavnice 3,5 milijona din. Plačati mora v vsem le še 4 milijone din. Tuja sredstva banke so se zvišala od 44,7 na 51,1 milijona din. Menična posojila so narasla od 74,7 na 82,5, v tekočem računu pa od 42,4 na 48,6 milijona din. Bilančna vsota se je dvignila od 129,1 na 143,9 milijona din.

Izvozna banka je sklenila, da odpravi svojo podružnico v Albaniji, ki jo je odprla pred leti. V začetku je delovala podružnica zelo dobro, nato pa je vedno bolj prevzemala vse posle Albanska narodna banka, ki jo je pa v izvozni trgovini v zadnjem času izrinila Banca di Napoli.

Podružnica Narodne banke v Zagrebu je obvestila denarne zavode, da smejo do nadaljnje odredbe naš dijaki v Nemčiji prejemati na mesec le 95 RM, ker da bodo dijaki zaradi padca tečaja registrskih mark dobili za to vsoto itak okoli 200 registrskih mark. Denarjni zavodi se nadalje opozarjajo,

da vpišejo vedno v desni vogal na vseh spisih, ki se tičejo izplačila za dijake »studentška vplačila«, da bi se preprečile nepotrebne reklamacije. Spise za dajaška vplačila je treba pošiljati Nar. banki ločeno od drugih klirinških vplačil. Zavodi smejo sprejemati dajaška vplačila do 12. vsakega meseca, da bi Nar. banka prejela sezname najkasneje do 14. vsakega meseca.

Demantirajo se vesti, da bi se nameraval francoski kapital umakniti iz Jugoslavije. Nasprotno se opaža močna tendenca, da se Francija še bolj finančno in gospodarsko angažira v Jugoslaviji.

Za 1.453.000 funtov, t. j. za okoli 380 milijonov din, je kupila lani naša država zlata v Angliji.

Med Češko-Slovaško in Nemčijo je bil podpisan sporazum o odstopu dela zlatih rezerv Nemčiji. Po nekaterih vesteh bo Češko-Slovaška odstopila Nemčiji zlata v vrednosti 390 milijonov Kč. Zlata podloga Češko-Slovaške znaša danes 2360 milijonov K.

Praška Poštna branilnica je najela v maju 1937. pri švicarski bančni družbi v Baslu posojilo v višini 50 milijonov šv. frankov. To posojilo je 28. februarja zapadlo in hranilnica ga je v celoti povrnila.

Nepokrito povpraševanje

Ev. nepokrite potrebe komitentov za svobodne devize na posameznih borznih sestankih morajo pooblaščenim zavodi — v kolikor komitenti med tem časom od njih ne odstopijo — vnesti v svoje prijave za prihodnji dan skupno z novimi povpraševanji. V poročilih, ki se dostavljajo Narodni banki, je treba navesti samo skupni znesek nepokritih povpraševanj prejšnjega dne (brez navedbe ostalih podatkov), v nadaljevanju pa je treba navesti vse podatke, ki so bili prej navedeni za nove terjatve. Na ta način mora biti skupni znesek povpraševanja po svobodnih devizah po teh poročilih ravno tako enak skupnemu znesku, ki je bil za tisti dan prijavljen na borzi.

Pobiranje stroškov od komitentov

Zlasti se opozarjajo vsi pooblaščenim zavodi, da ne smejo poleg svoje provizije v višini 2'5 pro mille na račun svoje provizije zahtevati od komitentov v nobeni obliki kakšne posebne zneske, s katerimi bi se dejansko povečali tečaji oz. vrednost deviz, razen dejanskih stroškov, za katere bodo imeli pravilne dokaze. Pri prodaji deviz drugim pooblaščenim zavodom se ne smejo zahtevati v plačilo nikakršni stroški, temveč samo ustrezajoča vrednost odstopljenih deviz ter plačilo blanketov ter ev. brzozavnih stroškov za brzozavna izplačila. Vsako drugačno postopanje bo imelo za posledico odvzem pooblastila.

Prepoved kompenziranja

Prepovedano je pooblaščenim zavodom, da kompenzirajo pri sebi ponudbe in povpraševanja ter da se pojavljajo na borzah samo s povpraševanjem oz. s ponudbo razlike, temveč morajo prijavljati na borzi bruto povpraševanja in bruto ponudbe.

S tem se razveljavljajo bančne okrožnice dev. št. 93. z dne 3. decembra in dev. št. 98. z dne 9. decembra 1938.

Navodila Narodne banke o kupčiji s svobodnimi devizami

Navodila pa so le časna

Narodna banka je objavila nova navodila o kupčiji s svobodnimi devizami na domačih borzah. Iz teh navodil se vidi, da se bodo povpraševanje po devizah za uvoz ko tudi ostala plačila za neklirinške države krila iz dotoka izvoznih in šalterskih deviz. Ti ukrepi, ki jih uvaja Narodna banka v trgovini z devizami, pa pomenijo dejansko le začasno rešitev. Kakor se je namreč že poročalo, pripravljiva Narodna banka vrsto ukrepov, da se pospeši naš izvoz v neklirinške države. Dokler ti ukrepi ne stopijo v veljavo, je uvedla Narodna banka strožjo kontrolo glede prodaje deviz za plačilo v neklirinške države oz. uvaja neke vrste kontingentiranja deviz. Čeprav se more pričakovati, da se bodo povpraševanja po devizah z novimi ukrepi popolnoma krila s šalterskimi devizami, bo vendarle Narodna banka delno dajala potrebne devize, če se te ne bodo mogle kriti s šalterskimi devizami.

Nova navodila Narodne banke se glase:

Nakup deviz.

Vsi zneski svobodnih deviz, ki jih hočejo kupiti pooblaščenim zavodi na borzi za dejanske potrebe svojih komitentov, se morajo vsak delovni dan najkasneje do 11. dopoldne pisмено prijaviti teritorialno pristojnim borzom po pooblaščenim zavodih na sedežih posameznih borz. V teh prijavah borzam morajo zavodi navesti skupni znesek svobodnih deviz, ki jih hočejo kupiti ter mora biti ta izražen v angl. funtih (druge valute se morajo spremeniti v angleške funte na bazi londonske paritete). Kot terjatev morejo pooblaščenim zavodi prijaviti samo one zneske, ki predstavljajo dejanske potrebe njihovih komitentov, kar pomeni, da morejo prijaviti samo primere, za katere imajo pooblaščenim zavodi pri sebi predpisane dokumente v smislu čl. 3. deviznega pravilnika, originalna pooblastila za uvoz in za plačilo Narodne banke, v kolikor so ta potrebna, ko tudi originalna pooblastila finančnega ministrstva, v kolikor gre za terjatve svobodnih deviz na tej podlagi. Če zavod v trenutku prijave nima pri sebi teh dokumentov, ne sme vpisati dotično terjatev v seznam.

Zavodi na sedežu borz morejo prijavljati kot povpraševanje po svobodnih devizah zneske tudi na podlagi pisemnih nalogov pooblaščenih zavodov (svojih korespondentov) izven sedeža borze, v katerih primerih ostanejo uvojni dokumenti ter ev. potrebna pooblastila za uvoz in za plačilo pri

zavodih v notranjosti. V pisemnih nalogih korespondentov na sedežih borz morajo zavodi iz notranjosti izrečno naznačiti, da se uvojni dokumenti in ev. potrebna pooblastila nahajajo pri njih. V nasprotnem primeru se ne smejo vpisati v seznam dotičnega dne.

Za ev. prijave povpraševanja po svobodnih devizah brez izpolnitve v celoti prej naštetih pogojev, kar bo Narodna banka pregledala, bodo poklicani pooblaščenim zavodi na najstrožjo odgovornost.

Istočasno z vložitvijo poročil borzam morajo pooblaščenim zavodi v Beogradu dostaviti neposredno centrali Narodne banke v Beogradu, zavodi v Zagrebu in Ljubljani pa pristojnim bančnim podružnicam specificirano poročilo, iz katerega se razvidi: a) ime in bivališče domačega kupca svobodnih deviz, b) podlaga, na kateri hoče kupiti devize, c) državo tujega upnika-koristnika in č) znesek svobodnih deviz, izražen v angleških funtih. Skupna vsota se mora ujemati z vsoto, ki je bila za tisti dan sporočena borzi kot skupno povpraševanje po svobodnih devizah.

Prodaja deviz

Vse zneske deviz razen onih delov, ki se morajo obvezno ponuditi Narodni banki, morajo pooblaščenim zavodi ravno tako vsak delovni dan najkasneje do 11. dop. prijaviti teritorialno pristojnim borzom po pooblaščenim zavodih na sedežih borz, in sicer na isti način kakor povpraševanja. Obvezni odstotek deviz se mora še nadalje takoj ponuditi Narodni banki na dosednji način.

Kakor za nakupe tako se morajo tudi za prodaje dostavljati Narodni banki specificirana poročila z označenjem: a) imena in bivališča izvoznika-prodajalca deviz, b) osnova izvira deviz (izvoz, šalter in c) znesek v angleških funtih, ki se prodaja. Skupna vsota se mora ujemati z vsoto, ki je bila sporočena borzi za dotični dan.

Izvajanje sklepov

Sklepi o nakupih in prodajah svobodnih deviz za prijavljene zneske borzom, se bodo mogli izvesti šele na naslednjem borznem sestanku (in ne istega dne, kot so vložene prijave). Na vsakem borznem sestanku bodo pooblaščenim zavodi obveščeni od borze o načinu in pogojih, po katerih se sklepi morejo izvesti.

Pooblaščenim zavodi, ki bi imeli presežke po pogojih, po katerih bi se na posameznih borznih dneh

mogli izvajati sklepi, morajo te presežke še isti dan ponuditi zavodom, ki bi imeli ev. primanjkljaje.

Obračunski tečaj

Pooblaščenim zavodi smejo v obračunih v vseh transakcijah, za katere se smejo v smislu izdanih navodil delati sklepi na borzah, kakor tudi pri plačevanju ustrezajoče vrednosti v dinarjih za prodane svobodne devize domačim komitentom, kakor tudi pri izplačevanju ustrezajoče vrednosti izvoznih in šalterskih deviz, uporabljati samo svobodni tečaj za angleški funt z dodatkom odstotka, ki je označen v borznih sklopih, upoštevajoč pri tem borzno kurtažo in največ 2'5 pro mille na račun svoje provizije.

Zun. trgovina v januarju pasivna za 59,3 milijona dinarjev

Po uradnih podatkih smo izvozili v januarju blaga za 319 milijonov din, to je za 37,6 milij. din manj ko v januarju 1938. Po vrednosti je padel izvoz za 10'55 %, po količini pa za 22.296 ton ali za 10'76 %.

Uvozili pa smo v januarju 84.018 ton blaga v vrednosti 378,2 milijona din, v januarju 1938. pa 78.566 ton v vrednosti 370,8 milijona din. Uvoz se je torej povečal za 5.452 ton ali 6'94 %, po vrednosti pa za 7,4 milijona din ali za 2'01 %.

Pasivnost naše trgovinske bilance se je v primeru z lanskim januarjem povečala od 14,1 na 59,3 milijona din.

Zlasti se je zmanjšal izvoz živine, živalskih proizvodov, koruze in tobaka. Tako je padel izvoz koruze za 25,8, moke za 2,6, otrobov za 2,3, tobaka za 10,6, svinjske masti za 15,2, svežega mesa za 15,0, jaje za 3,9 in perja za 1,0 milijona din.

Povečal pa se je izvoz pšenice za 9,6, konoplje za 12,5, svinj za 9,6, lesa za 3,3, bakra za 2,1 ter rud in kovin za 13,3 milijona din.

Naš izvoz lesa se je v januarju povečal

Lesu smo izvozili v januarju 74.074 ton v vrednosti za 61,8 milijona din. Lanski januar smo izvozili 70.157 ton v vrednosti 58,5 milijona din. V primeru z lanskim januarjem se je izvoz lesa povečal po količini za 5'71 %, po vrednosti pa za 5'04 %.

Po vrednosti se je povečal naš lesni izvoz (v milijonih din) v primeru z lanskim januarjem: v Nem-

čiji od 8,9 na 12,1, v Anglijo od 9,6 na 11,0, Madžarsko od 3,2 na 7,0, Palestino od 1,0 na 2,3, Belgijo od 1,7 na 2,0, Egipt od 0,1 na 1,7, Švicco od 0,6 na 1,2 in v Alžir od 0,3 na 0,4. Zmanjšal pa se je naš izvoz v Italijo od 14,1 na 12,4, Maroko od 1,6 na 0,3, Grčijo od 2,0 na 1,9, Nizozemsko od 2,1 na 1,3, Tunis od 1,2 na 0,7, Francijo od 0,8 na 0,5, Albanijo od 0,5 na 0,2, Argentino od 4,5 na 4,4, v druge države od 5,3 na 1,5.

Nespremenjen pa je ostal naš lesni izvoz v Češkoslovaško (0,4) in Malto (0,2).

Tečaj za ličarje in pleškarje v Ljubljani

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za TOI v Ljubljani priredi strokovni tečaj za marmoriranje in imitacijo lesa za pleskarje in ličarske pomočnike. Tečaj bo v Ljubljani in se prične 13. marca t. l., trajal bo okroglo tri tedne celodnevno. Poučeval po posebni strokovnjak, ki ga je dal na razpolago Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za TOI v Pragi, kjer poučuje na takih tečajih že dolgo vrsto let. Vabimo mojstre in pomočnike pleskarske in ličarske stroke, da se udeležijo tega tečaja. Prijave s točnim naslovom je poslati Zavodu za pospeševanje obrta Zbornice za TOI v Ljubljani najkasneje do 9. marca t. l. Prijavniki dobijo podrobna pojasnila o pogojih za sprejem v tečaj v zborničnem uradu med uradnimi urami v Beethovnovi ulici št. 10, II. nadstropje, soba št. 27.

Naročajte »Trgovski list«!

Doma in po svetu.

Za otvoritev svetovne razstave v New Yorku so pozdravili prebivalstvo U. S. A. po radiu knez-namestnik Pavle, min. predsednik Cvetković in trg. minister Tomić.

Knez-namestnik Pavle je v svojem govoru dejal, da je vesel, ker more izreči obudovanje narodu Združenih držav. Svetovna razstava bo najlepši dokaz njegovega napredka. Pozdravlja pa tudi vse Jugoslovane v U. S. A. Naš oddelek na razstavi jim bo dokazala, da njih stara domovina napreduje.

Min. predsednik Cvetković pa je v svojem govoru naglasil zasluge naših izseljencev za napredek U. S. A. in se s hvaležnostjo spominjal tudi pomoči, ki jo je dobila naša država iz Amerike. O gospodarskem sodelovanju obeh držav pa je govoril minister Tomić.

Načelna proračunska razprava se je v skupščini končala ter je bil proračun v načelu sprejet. Posebno pozornost so vzbujali v razpravi govorji opozicijskih poslancev, ki pripadajo združeni opoziciji. Ker nam je popolnoma nemogoče navajati vse te govore, omenjamo samo nekaj misli iz govora dr. Lazarja Markovića, ker je vladalo za njegov govor posebno zanimanje.

Uvodoma je dr. Marković govoril o samem proračunu.

Vsak trgovec mora biti naročnik »Trgovskega lista«

Dr. Marković je nato govoril o vladni deklaraciji. Vlada g. Cvetkovića ima posebno težko misijo, da pripravi sporazum. Prepričan je, da bi vsi hoteli, da se Srbi, Hrvati in Slovenci najdejo v skupnem delu. Pri hrvatskem vprašanju gre za to, da se Hrvati počutijo v tej državi kot v svoji domovini. Čeprav je višji ideal enotnost jugoslovskega naroda, vendar je treba računati s tem, da se Hrvati čutijo kot narod in zato je treba njih tradicije in njih individualnost spoštovati. Glavna naloga vlade je, da omogoči, da se začne reševati hrvatsko vprašanje. Prvi pogoj za to pa je, da se izda volivni zakon, da po volitvah ne bo prav nobenega dvoma, kdo uživa zaupanje naroda. Čisto nemogoče je, da bi nov volivni zakon mogel pomeniti kakršno koli nevarnost za obstoj Jugoslavije. Ta pogoj tudi ne ogroža niti en srbski interes. Vsi vendar hočemo imeti volivni zakon, ki bi izključeval vsak pritisk tako na Srbe ko na Hrvate. Drugi pogoj je, da se po tem novem zakonu tudi volitve izvrše. Po volitvah pa se začne sporazumevanje in dogovor o ureditvi države. Izjavlja, da je trdno prepričan, da se bo sporazum tudi dosegel. V pogajanjih z dr. Mačkomo se ni niti enkrat s hrvatske strani izrekla namera, da se v katerem koli pogledu oslabi Jugoslavija. Obžaluje, da jim ni bilo mogoče v javnosti opisati tok pogajanj s HSS in njih vsebino. Mnogo nezaupanja na srbski strani bi se na ta način premagalo. Sedaj je dobila vlada nalogo, da pripravi sporazum. Mi ji ne bomo delali nikakih težav. Prav tako pa so tudi vsi poslanci vladne večine dolžni, da podpirajo vladno pri reševanju hrvatskega vprašanja. Na koncu svojega govora je še enkrat poudaril, da je izdaja političnih zakonov nujno potrebna, ker se šele z njimi pripravi podlaga za reševanje hrvatskega vprašanja.

Dr. Sekula Drlićević, crnogorski federalist, je tudi obširno govoril o hrvatskem vprašanju ter poudaril zlasti naslednje misli: Hrvatsko vprašanje je vprašanje, na kakšno stališče se bo postavil hrvatski narod: Ali je mnenja, da je njegov obstoj boljše zajemčen v svoji lastni državi ali v skupnosti z drugimi Jugoslovani. Če se hrvatski narod postavi na drugo stališče, potem je hrvatsko vprašanje vprašanje vseh Jugoslovanov. In ker je hrvatski narod danes na tem stališču, zato je tudi hrvatsko vprašanje za vse nas odločilne važnosti. To je smisel dr. Mačkovih punktacij, da se moramo vrniti na l. 1918., če hočemo dati svoji državi trdne in zanesljive temelje.

Dr. Tomo Janciković, ki ga je določil dr. Maček za zagovornika dr. Dragoljuba Jovanovića, je prišel v Beograd ter pregledal v državnem sodišču za zaščito države obtožni material.

Prvi jugoslovanski poslanik v Braziliji Fran Cvetiša je izročil predsedniku republike svoja poverljiva pisma.

Papež Pij XII. je izdal svojo prvo poslanico na vse vernike sveta. V poslanici pravi, da čuti pred veliko odgovornostjo, ki mu jo je dodelila božja previdnost, potrebo, da brez odlašanja pove vsemu katoliškemu svetu svoje prve misli in svoje prve očetovske besede. Predvsem pozdravlja in pošilja svoj blagoslov vsem vernikom, a tudi vsem onim, ki so izven Cerkve. Tej poslanici pa dodaja svoje želje za mir, za katerega je tako vneto delal njegov prednik in ki je največji dar Vsemogočnega. Vsi ljudje, ki imajo srce, želijo mir, ker je mir plod pravice in usmiljenja. Želi mir med narodi s pomočjo bratskega sodelovanja in pristranskega sporazuma ter v interesu velike človeške družine. V molitvi se obrača do Vsemogočnega in ga prosi za vse, ki stoje na čelu držav, da vodijo narode k blagostanju in napredku. Na svetu je mnogo zla in Vsemogočni nas pošilja na pomoč ne oboroženim, temveč onim, ki imajo popolno zaupanje. V tej

želji daje vsem svoj apostolski blagoslov.

Papeževa poslanica je napravila po vsem svetu kar najboljši vtis in vsi listi jo objavljajo z največjim priznanjem.

Novi papež Pij XII. si je izbral za svoje geslo: Opus iustitiae — pax! (Delo pravičnosti je mir!) Kronanje papeža Pija XII. je določeno na nedeljo dne 12. marca.

Zagrebski nadškof dr. Alojzij Stepinac je izjavil o izvolitvi papeža Pija XII. naslednje: »Bom silno kratak. V izvolitvi papeža Pija XII. se vidi očitno prst božji. Izvolitev res ni mogla biti bolj srečna. Zahvaljujemo se Bogu iz dna srca. To je vse, kar morem reči in mislim, da je to dosti.«

Finančni minister je potrdil proračun celjske občine.

Na stavbi španskega konzulata na Sušaku je razobesil konzul Vilhar prvič zastavo nacionalistične Španije.

Dovršitev turistične avtomobilske ceste od meje savske banovine do Dubrovnika je odložena. V vsem je te ceste popolnoma gotove le 30 km, in sicer od Karlobaga do

dalmatinske meje. Za popolno dovršitev te ceste v savski banovini bi bilo potrebno okoli 150 milijonov din. Zbornice v Zagrebu, Splitu in Dubrovniku so podvzele skupno akcijo, da bi se ta cesta dogradila.

Most čez Donavo med Romunijo in Jugoslavijo se bo v smislu konvencije iz l. 1936. začel delati in bo gotov do konca l. 1944.

Proračun angleškega letalstva za leto 1939: znaša 220 milijonov funtov ter je za 75 milijonov funtov večji ko proračun za vojsko in mornarico.

V Brodu na Savi je začelo stavkati 1500 delavcev, ki so zaposleni v tamkajšnji tovarni za železniške vagoni.

Obvezno cepitev psov, ki jih je v Zagrebu 5000, je odredil zagrebški veterinarski urad, ker se ponavljajo vedno novi primeri pasje stekline.

Romunska policija je odkrila novo zaroto proti podpredsedniku vlade Calinescuju, ki je danes dejanski vodja romunske notranje politike. Policija je aretirala celo vrsto bivših članov Železne garde.

Novi papež Pij XII. si je izbral za svoje geslo: Opus iustitiae — pax! (Delo pravičnosti je mir!) Kronanje papeža Pija XII. je določeno na nedeljo dne 12. marca.

Zagrebski nadškof dr. Alojzij Stepinac je izjavil o izvolitvi papeža Pija XII. naslednje: »Bom silno kratak. V izvolitvi papeža Pija XII. se vidi očitno prst božji. Izvolitev res ni mogla biti bolj srečna. Zahvaljujemo se Bogu iz dna srca. To je vse, kar morem reči in mislim, da je to dosti.«

Finančni minister je potrdil proračun celjske občine.

Na stavbi španskega konzulata na Sušaku je razobesil konzul Vilhar prvič zastavo nacionalistične Španije.

Dovršitev turistične avtomobilske ceste od meje savske banovine do Dubrovnika je odložena. V vsem je te ceste popolnoma gotove le 30 km, in sicer od Karlobaga do

tudi silno drage, ker se ne obrestujejo, temveč je treba zanje plačevati še velike pristojbine za shranjevanje.

Zlato je samo potrebna rezerva za države in emisijske banke. Za zasebnike pa nima pomena. Debata v spodnji zbornici dne 6. februarja je resen opomin za vse, ki izpovedujejo politiko tezavracije, ker v resnici jim more ta politika prinesiti samo izgubo. Beg v zlato se ne izplača.

Nabava kožuhov in delovne obleke. — Poštna direkcija v Ljubljani razpisuje dobavo usnjenih kožuhov in delovne obleke. Z deset dinarji kolkovane ponudbe se sprejemajo do 13. marca t. l. do enajste ure. Pogoji so na vpogled v ekonomnem odseku, Sv. Jakoba trg. št. 2.

Gradbeno podjetje direkcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 7. marca ponudbe za dobavo razne železnine in 130.000 kg negašenega apna; prometno komercialni oddelek pa do 6. marca 1.200 kg prašnega olja in 15.000 pol indigo papirja.

Zato je treba ugotoviti, da za zasebni kapital ni posest zlata nobeno jamstvo proti izgubi kapitala in to niti v najbolj liberalni deželi, niti v Veliki Britaniji. Vrhu vsega pa so te zlate rezerve

barva, plesira in kemično snaži obleke. klobuke itd. Skrobi in svetlobika srajce, ovratnike in manšete Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

POSJILA različna, proti primarnemu jamstvu preskrdim hitro in strogo kulantno RUDOLF ZORE, Ljubljana GLEDALIŠKA ULICA 12. Telefon 38 10 Znamka 3 Din

PROMETNA BANKA D. D. V LJUBLJANI Ugodni trgovski krediti Eskompt menic — Nakazila v inozemstvo

STRITARJEVA ULICA 2. Telefon 21-49. Stare in nove vloge izplačuje brez vsake omejitve. Obrestovanje vlog od 4% do 5%.

Stare in nove vloge izplačuje brez vsake omejitve.

Obrestovanje vlog od 4% do 5%.

Obrestovanje vlog od 4% do 5%.

Obrestovanje vlog od 4% do 5%.

Obrestovanje vlog od 4% do 5%.

Obrestovanje vlog od 4% do 5%.

Obrestovanje vlog od 4% do 5%.

Obrestovanje vlog od 4% do 5%.

Obrestovanje vlog od 4% do 5%.

Obrestovanje vlog od 4% do 5%.

Obrestovanje vlog od 4% do 5%.

Obrestovanje vlog od 4% do 5%.

Tezavracija zlata nima smisla V primeru vojne zaseže vsaka država vse zlato

»Prager Tagblatt« je objavil zanimiv dopis iz Londona, ki nazorno kaže, kako brez smisla je vsa tezavracija zlata, zlasti če zbirajo zlato zasebniki. List piše:

V l. 1938. je bil dosežen nov rekord svetovne proizvodnje zlata. Največji del tega zlata gre v kleti emisijskih bank, znaten del pa tezavrira tudi zasebni kapital. Mnogi kapitalisti imajo strah pred mednarodnimi zapletljaji in težkimi socialnimi ukrepi ter so prepričani, da je posest suhega zlata najboljše jamstvo proti razvrednotenju valut ter proti tečajnim izgubam vrednostnih papirjev. Tezavracija zlata je znak nezaupanja v lastno valuto ter je zavzela posebno v Londonu in Parizu velik obseg.

Dne 6. februarja tega leta se je vodila o tem problemu v angleški spodnji zbornici zelo zanimiva debata, ki je bila od javnosti sicer zelo malo opažena, ki pa je velepomembna. V debati o Currency and Bank Notes Bill se je postavilo vprašanje, če se naj pri višji cenitvi zlatih rezerv Angleške banke spremeni klavzula 11. valutnega zakona. Po tem zakonu ima Angleška banka še nadalje pravico, da rekvirira vse zlato, in sicer po tečaju 85 šilingov za eno unčo. Laburistični poslanec Nathan je predlagal, da se rekvizicija tega zlata ne sme izvršiti po tečaju 85 šilingov za unčo, temveč po dnevnem tečaju, to se pravi po znatno višjem tečaju, ker velja danes zlato 148 do 149 šilingov za unčo. Številne družbe, je izjavil zastopnik delavske stranke, nalagajo svoje rezerve v zlato. Rekvizicija zlata po ceni 85 šilingov bi pomenila delno konfiskacijo premoženja.

Nad vse zanimiva je ugotovitev, da je ravno delavska stranka zastopala te interese družb, dočim je vlada ta za kapital prijazen predlog pobijala. Konservativni državni tajnik zaklada Captain E. Wallace je izjavil, da ima parlamentarni akt iz l. 1928. ta namen, da se osredotočijo vse zlate rezerve v posesti Angleške banke. Tezavracija zlata je protisocialno dejanje, ki jo je treba zato pobijati. Sama možnost rekvizicije zlata v primeru vojne ne zadostuje. Da bi se kapitalisti preplašili, se ne sme rekvirirati zlato po dnevnem tečaju, temveč po znatno nižji ceni. Nato je bil predlog laburistične stranke odklonjen. Konservativna stranka je sprejela predlog, ki bi se na kontinentu označil za socialističnega, socialisti pa so se zavzemali za predlog, ki bi ga na kontinentu označili kot reakcionarnega. Angleška banka pa ima še nadalje pravico, da zahteva vse zlato, ki se nahaja v zasebnih rokah po tečaju 85 šilingov za unčo.

Nastaja vprašanje, če more po-

tedelj je vsak trgovec mora biti naročnik »Trgovskega lista«

Dr. Marković je nato govoril o vladni deklaraciji. Vlada g. Cvetkovića ima posebno težko misijo, da pripravi sporazum. Prepričan je, da bi vsi hoteli, da se Srbi, Hrvati in Slovenci najdejo v skupnem delu. Pri hrvatskem vprašanju gre za to, da se Hrvati počutijo v tej državi kot v svoji domovini. Čeprav je višji ideal enotnost jugoslovskega naroda, vendar je treba računati s tem, da se Hrvati čutijo kot narod in zato je treba njih tradicije in njih individualnost spoštovati. Glavna naloga vlade je, da omogoči, da se začne reševati hrvatsko vprašanje. Prvi pogoj za to pa je, da se izda volivni zakon, da po volitvah ne bo prav nobenega dvoma, kdo uživa zaupanje naroda. Čisto nemogoče je, da bi nov volivni zakon mogel pomeniti kakršno koli nevarnost za obstoj Jugoslavije. Ta pogoj tudi ne ogroža niti en srbski interes. Vsi vendar hočemo imeti volivni zakon, ki bi izključeval vsak pritisk tako na Srbe ko na Hrvate. Drugi pogoj je, da se po tem novem zakonu tudi volitve izvrše. Po volitvah pa se začne sporazumevanje in dogovor o ureditvi države. Izjavlja, da je trdno prepričan, da se bo sporazum tudi dosegel. V pogajanjih z dr. Mačkomo se ni niti enkrat s hrvatske strani izrekla namera, da se v katerem koli pogledu oslabi Jugoslavija. Obžaluje, da jim ni bilo mogoče v javnosti opisati tok pogajanj s HSS in njih vsebino. Mnogo nezaupanja na srbski strani bi se na ta način premagalo. Sedaj je dobila vlada nalogo, da pripravi sporazum. Mi ji ne bomo delali nikakih težav. Prav tako pa so tudi vsi poslanci vladne večine dolžni, da podpirajo vladno pri reševanju hrvatskega vprašanja. Na koncu svojega govora je še enkrat poudaril, da je izdaja političnih zakonov nujno potrebna, ker se šele z njimi pripravi podlaga za reševanje hrvatskega vprašanja.

Dr. Sekula Drlićević, crnogorski federalist, je tudi obširno govoril o hrvatskem vprašanju ter poudaril zlasti naslednje misli: Hrvatsko vprašanje je vprašanje, na kakšno stališče se bo postavil hrvatski narod: Ali je mnenja, da je njegov obstoj boljše zajemčen v svoji lastni državi ali v skupnosti z drugimi Jugoslovani. Če se hrvatski narod postavi na drugo stališče, potem je hrvatsko vprašanje vprašanje vseh Jugoslovanov. In ker je hrvatski narod danes na tem stališču, zato je tudi hrvatsko vprašanje za vse nas odločilne važnosti. To je smisel dr. Mačkovih punktacij, da se moramo vrniti na l. 1918., če hočemo dati svoji državi trdne in zanesljive temelje.

Dr. Tomo Janciković, ki ga je določil dr. Maček za zagovornika dr. Dragoljuba Jovanovića, je prišel v Beograd ter pregledal v državnem sodišču za zaščito države obtožni material.

Prvi jugoslovanski poslanik v Braziliji Fran Cvetiša je izročil predsedniku republike svoja poverljiva pisma.

Papež Pij XII. je izdal svojo prvo poslanico na vse vernike sveta. V poslanici pravi, da čuti pred veliko odgovornostjo, ki mu jo je dodelila božja previdnost, potrebo, da brez odlašanja pove vsemu katoliškemu svetu svoje prve misli in svoje prve očetovske besede. Predvsem pozdravlja in pošilja svoj blagoslov vsem vernikom, a tudi vsem onim, ki so izven Cerkve. Tej poslanici pa dodaja svoje želje za mir, za katerega je tako vneto delal njegov prednik in ki je največji dar Vsemogočnega. Vsi ljudje, ki imajo srce, želijo mir, ker je mir plod pravice in usmiljenja. Želi mir med narodi s pomočjo bratskega sodelovanja in pristranskega sporazuma ter v interesu velike človeške družine. V molitvi se obrača do Vsemogočnega in ga prosi za vse, ki stoje na čelu držav, da vodijo narode k blagostanju in napredku. Na svetu je mnogo zla in Vsemogočni nas pošilja na pomoč ne oboroženim, temveč onim, ki imajo popolno zaupanje. V tej

želji daje vsem svoj apostolski blagoslov.

Papeževa poslanica je napravila po vsem svetu kar najboljši vtis in vsi listi jo objavljajo z največjim priznanjem.

Novi papež Pij XII. si je izbral za svoje geslo: Opus iustitiae — pax! (Delo pravičnosti je mir!) Kronanje papeža Pija XII. je določeno na nedeljo dne 12. marca.

Zagrebski nadškof dr. Alojzij Stepinac je izjavil o izvolitvi papeža Pija XII. naslednje: »Bom silno kratak. V izvolitvi papeža Pija XII. se vidi očitno prst božji. Izvolitev res ni mogla biti bolj srečna. Zahvaljujemo se Bogu iz dna srca. To je vse, kar morem reči in mislim, da je to dosti.«

Finančni minister je potrdil proračun celjske občine.

Na stavbi španskega konzulata na Sušaku je razobesil konzul Vilhar prvič zastavo nacionalistične Španije.

dalmatinske meje. Za popolno dovršitev te ceste v savski banovini bi bilo potrebno okoli 150 milijonov din. Zbornice v Zagrebu, Splitu in Dubrovniku so podvzele skupno akcijo, da bi se ta cesta dogradila.

Most čez Donavo med Romunijo in Jugoslavijo se bo v smislu konvencije iz l. 1936. začel delati in bo gotov do konca l. 1944.

Proračun angleškega letalstva za leto 1939: znaša 220 milijonov funtov ter je za 75 milijonov funtov večji ko proračun za vojsko in mornarico.

V Brodu na Savi je začelo stavkati 1500 delavcev, ki so zaposleni v tamkajšnji tovarni za železniške vagoni.

Obvezno cepitev psov, ki jih je v Zagrebu 5000, je odredil zagrebški veterinarski urad, ker se ponavljajo vedno novi primeri pasje stekline.

Romunska policija je odkrila novo zaroto proti podpredsedniku vlade Calinescuju, ki je danes dejanski vodja romunske notranje politike. Policija je aretirala celo vrsto bivših članov Železne garde.

Novi papež Pij XII. si je izbral za svoje geslo: Opus iustitiae — pax! (Delo pravičnosti je mir!) Kronanje papeža Pija XII. je določeno na nedeljo dne 12. marca.

Zagrebski nadškof dr. Alojzij Stepinac je izjavil o izvolitvi papeža Pija XII. naslednje: »Bom silno kratak. V izvolitvi papeža Pija XII. se vidi očitno prst božji. Izvolitev res ni mogla biti bolj srečna. Zahvaljujemo se Bogu iz dna srca. To je vse, kar morem reči in mislim, da je to dosti.«

Finančni minister je potrdil proračun celjske občine.

Na stavbi španskega konzulata na Sušaku je razobesil konzul Vilhar prvič zastavo nacionalistične Španije.

Dovršitev turistične avtomobilske ceste od meje savske banovine do Dubrovnika je odložena. V vsem je te ceste popolnoma gotove le 30 km, in sicer od Karlobaga do

tudi silno drage, ker se ne obrestujejo, temveč je treba zanje plačevati še velike pristojbine za shranjevanje.

Zlato je samo potrebna rezerva za države in emisijske banke. Za zasebnike pa nima pomena. Debata v spodnji zbornici dne 6. februarja je resen opomin za vse, ki izpovedujejo politiko tezavracije, ker v resnici jim more ta politika prinesiti samo izgubo. Beg v zlato se ne izplača.

Nabava kožuhov in delovne obleke. — Poštna direkcija v Ljubljani razpisuje dobavo usnjenih kožuhov in delovne obleke. Z deset dinarji kolkovane ponudbe se sprejemajo do 13. marca t. l. do enajste ure. Pogoji so na vpogled v ekonomnem odseku, Sv. Jakoba trg. št. 2.

Gradbeno podjetje direkcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 7. marca ponudbe za dobavo razne železnine in 130.000 kg negašenega apna; prometno komercialni oddelek pa do 6. marca 1.200 kg prašnega olja in 15.000 pol indigo papirja.

Zato je treba ugotoviti, da za zasebni kapital ni posest zlata nobeno jamstvo proti izgubi kapitala in to niti v najbolj liberalni deželi, niti v Veliki Britaniji. Vrhu vsega pa so te zlate rezerve

barva, plesira in kemično snaži obleke. klobuke itd. Skrobi in svetlobika srajce, ovratnike in manšete Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

POSJILA različna, proti primarnemu jamstvu preskrdim hitro in strogo kulantno RUDOLF ZORE, Ljubljana GLEDALIŠKA ULICA 12. Telefon 38 10 Znamka 3 Din

PROMETNA BANKA D. D. V LJUBLJANI Ugodni trgovski krediti Eskompt menic — Nakazila v inozemstvo

STRITARJEVA ULICA 2. Telefon 21-49. Stare in nove vloge izplačuje brez vsake omejitve.

Obrestovanje vlog od 4% do 5%.

Obrestovanje vlog od 4% do 5%.

Obrestovanje vlog od 4% do 5%.

Obrestovanje vlog od 4% do 5%.

Obrestovanje vlog od 4% do 5%.

Obrestovanje vlog od 4% do 5%.

Obrestovanje vlog od 4% do 5%.

Obrestovanje vlog od 4% do 5%.

Obrestovanje vlog od 4% do 5%.

Obrestovanje vlog od 4% do 5%.

Obrestovanje vlog od 4% do 5%.

Obrestovanje vlog od 4% do 5%.

LICITACIJE

Dne 16. marca bo pri ekonom. oddelku gen. direkcije drž. železnice v Beogradu licitacija za dobavo kovin v blokih; 17. marca snažilne paste in sidola, smirkovega platna in smirka v prahu; 18. marca loja, smolnatih bakelij ter pocinkane in bele pločevine; 20. marca jekla za vzmeti, mangakita in plastičnega materiala za mašenje v zameno za piroluzit; 21. marca pogonskih jermen, šivalnih jermenčkov in zatikačev; 22. marca cinkove pločevine in železnih podložnih ploščic; 23. marca raznega kavčuk, materiala in železa za izdelavo zakovic; 24. marca raznega usnja in železnih vijakov za les; 27. marca barv v prahu in medeninastih vijakov za les.

(Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani na vpogled.)

Novi papež Pij XII. si je izbral za svoje geslo: Opus iustitiae — pax! (Delo pravičnosti je mir!) Kronanje papeža Pija XII. je določeno na nedeljo dne 12. marca.

Zagrebski nadškof dr. Alojzij Stepinac je izjavil o izvolitvi papeža Pija XII. naslednje: »Bom silno kratak. V izvolitvi papeža Pija XII. se vidi očitno prst božji. Izvolitev res ni mogla biti bolj srečna. Zahvaljujemo se Bogu iz dna srca. To je vse, kar morem reči in mislim, da je to dosti.«

Finančni minister je potrdil proračun celjske občine.

Na stavbi španskega konzulata na Sušaku je razobesil konzul Vilhar prvič zastavo nacionalistične Španije.

Dovršitev turistične avtomobilske ceste od meje savske banovine do Dubrovnika je odložena. V vsem je te ceste popolnoma gotove le 30 km, in sicer od Karlobaga do

tudi silno drage, ker se ne obrestujejo, temveč je treba zanje plačevati še velike pristojbine za shranjevanje.

Zlato je samo potrebna rezerva za države in emisijske banke. Za zasebnike pa nima pomena. Debata v spodnji zbornici dne 6. februarja je resen opomin za vse, ki izpovedujejo politiko tezavracije, ker v resnici jim more ta politika prinesiti samo izgubo. Beg v zlato se ne izplača.

Nabava kožuhov in delovne obleke. — Poštna direkcija v Ljubljani razpisuje dobavo usnjenih kožuhov in delovne obleke. Z deset dinarji kolkovane ponudbe se sprejemajo do 13. marca t. l. do enajste ure. Pogoji so na vpogled v ekonomnem odseku, Sv. Jakoba trg. št. 2.

Gradbeno podjetje direkcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 7. marca ponudbe za dobavo razne železnine in 130.000 kg negašenega apna; prometno komercialni oddelek pa do 6. marca 1.200 kg prašnega olja in 15.000 pol indigo papirja.

Zato je treba ugotoviti, da za zasebni kapital ni posest zlata nobeno jamstvo proti izgubi kapitala in to niti v najbolj liberalni deželi, niti v Veliki Britaniji. Vrhu vsega pa so te zlate rezerve

barva, plesira in kemično sna